

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 aprilie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Bender din 13 octombrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, declarat de inculpatul

Borțoi Vasile Ion, născut la 18 octombrie 1976, originar din mun.Bender, domiciliat în r-nul Anenii Noi, s.Varnița, str.Tighina, nr.72.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 31.01.2015 - 13.10.2015

2. Instanța de apel: 05.11.2015 - 03.12.2015

3. Instanța de recurs: 10.03.2016 - 06.04.2016

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bender din 13 octombrie 2015, Borțoi Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(3) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.84 alin.(4) Cod penal, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Bender din 15 decembrie 2014, stabilindu-i lui Borțoi Vasile pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Borțoi Vasile, la 27 noiembrie 2014, în jurul orei 07.30, aflîndu-se în sectorul de vile din tovărășia „Severnii”, mun.Bender, s-a îndreptat la domiciliul cet.Matei Ion vila nr.42, amplasată în același sector de vile din tovărășia „Severnii”, unde aflîndu-se în fața casei acestuia, fără vreun motiv, a inițiat o ceartă cu Matei Ion, în cadrul căreia încalcînd grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, amenințînd partea vătămată cu aplicarea violenței, a luat două pietre de beton pe care le-a aruncat în direcția acestuia în scopul vătămării integrității corporale.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul V.Borțoi, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri, prin care să fie achitat.

În argumentarea soluției inculpatul a invocat că: - instanța a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile părții vătămate I.Matei, care este o persoană interesată pe caz, ce intenționat, cu rea-credință a depus un denunț mincinos, a martorului L.Assadulina, care este în relații de prietenie cu I.Matei și care a fost învinuită de către el în furt din gospodăria sa, și aceasta nu a fost martor ocular, a martorului S.Ignatenco, cu care sînt în relații ostile de mai mulți ani și care, prin hotărîrea Judecătorei Bender, a fost condamnat pentru furt din gospodăria sa; - ordonanța de punere sub învinuire a fost întocmită la 26.01.2014, fiindu-i adusă la cunoștință la data de 26.01.2015, iar potrivit ordonanței de începere a urmăririi penale, cauza penală a fost pornită la 05.12.2014, astfel, instanța, depășindu-și

împuternicirile, a apreciat această eroare gravă, drept una mecanică; - în materialele dosarului lipsește procesul-verbal de ridicare a corpului delict - pietrele și nu este clar locul de unde acestea au fost ridicate, precum și nu există mostre de urme ale amprentelor sale pe aceste pietre; - instanța, încălcând principiul obiectivității și nepărtinirii a reținut ca circumstanță agravantă starea de ebrietate, la dosar nefiind vreun act de constatare a stării de ebrietate și natura ei; - la examinarea cauzei a comunicat că posedă limba de stat, iar din motiv că multe acte au fost întocmite într-o altă limbă, pe care nu o cunoaște, nu a fost în stare să înțeleagă conținutul acestora.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de V.Borțoi.

Instanța de apel a constatat că prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatului a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite o încadrare juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

În acest sens, instanța de apel a reținut că argumentele inculpatului, prin care pledează nevinovat, nu și-au găsit confirmare nici în prima instanță și nici în instanța de apel. Fapta săvârșită de inculpat a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate I.Matei și a martorilor L.Assadulina și S.Ignatenco, date atât în faza urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, care au indicat că V.Borțoi era în stare de ebrietate și se adresa cu cuvinte necenzurate față de I.Matei, amenințându-l cu violență fizică, ulterior începând să arunce cu pietre în el, în scopul vătămării corporale.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului, considerându-le ca o metodă de apărare, în scopul de a se eschiva de la răspundere penală, fiind în același timp, în contradicție cu probele sus menționate, prezentate și examinate în cadrul cercetării judecătorești.

Instanța de apel a considerat că prima instanță corect a apreciat critic argumentele inculpatului, precum că actele de urmărire penală urmează a fi declarate nule, pe motiv că ordonanța de punere sub învinuire a fost întocmită la 26.01.2014, dar i-a fost adusă la cunoștință la 26.01.2015, stabilind în acest sens că, de fapt, este o eroare mecanică și vreo ingerință în drepturile inculpatului, prin această eroare, nu a avut loc.

La fel, instanța de apel a indicat că ordonanța de punere sub învinuire a fost întocmită în prezența apărătorului și a inculpatului, în conținutul acesteia fiind indicat expres că a fost adusă la cunoștință acestora la 26.01.2015, stare de lucruri valabilă și pentru argumentul privind prezența unor înscrisuri în dosar, care conțin corectări neînălțurate conform art.248 Cod de procedură penală.

Neîntemeiate a considerat instanța și argumentele apărării privind anularea unor acte prezentate la materialele cauzei din motiv că sînt întocmite în limba rusă, deoarece, la momentul cînd au fost efectuate acțiunile procesuale, inculpatul a fost asistat de avocat și acesta nu a obiectat față de situația contestată, și nu a indicat că are nevoie de interpret. Mai mult, inculpatul, contra semnătură, a indicat că dorește să dea declarații în limba rusă.

De asemenea, instanța de apel a stabilit, contrar celor invocate de partea apărării că, la materialele cauzei este anexată ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 05.12.2014, potrivit căruia din gospodăria părții vătămate I.Matei au fost ridicate două pietre de beton.

Consecvent, referitor la solicitarea apărării privind scoaterea inculpatului de sub urmărire penală, în temeiul art.284 alin.(2) Cod de procedură penal, instanța de apel a susținut soluția primei instanțe, care a conchis că norma dată prevede limitativ temeiurile scoaterii persoanei de sub urmărire penală, iar situația inculpatului nu cade sub incidența acesteia, or,

potrivit cauzei penale, s-a stabilit cu certitudine că infracțiunea a fost săvârșită de către inculpat și nu de o altă persoană.

Instanța de apel a indicat că, la individualizarea și stabilirea pedepsei, prima instanță a ținut cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, care face parte din categoria celor grave, de gradul prejudiciabil al faptei comise, de persoana inculpatului, care se caracterizează nesatisfăcător, anterior a fost condamnat, este agresiv și predispus spre comiterea infracțiunilor, precum și de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, corect concluzionând că acesta poate fi reeducat doar prin izolarea lui reală de societate și libertate.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești a declarat recurs ordinar inculpatul, V.Borțoi care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărîri, prin care să fie achitat, pe motiv că fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(3) Cod penal.

În acest sens, indică inculpatul că: - hotărîrile instanțelor de fond, sînt bazate pe presupuneri, dat fiind faptul că acuzatorul de stat nu a probat suficient și fără echivoc vinovăția sa în comiterea infracțiunii imputate, fiind învinuit și condamnat pentru o faptă care nu a comis-o; - declarațiile părții vătămate și a martorilor nu pot fi apreciate drept probe pertinente, concludente și utile, care ar confirma acuzațiile aduse lui; - instanțele și-au bazat concluziile doar pe probele indicate în rechizitoriu, fără a le da o apreciere obiectivă și fără a specifica ce anume demonstrează ele, declarațiile sale au fost apreciate critic, deși, legea nu stipulează că declarațiile părții vătămate au prioritate față de cele ale inculpatului; - ordonanța de punere sub învinuire a fost întocmită la 26.01.2014, dar i-a fost adusă la cunoștință, la 26.01.2015, cauza penală fiind pornită la 05.12.2014, astfel, fiind comise încălcări grave; - deși, la materialele cauzei sînt anexate ordonanța și procesul-verbal de ridicare a două pietre de beton din 05.12.2014, instanțele au lăsat fără apreciere faptul că nu s-a stabilit locul de unde au fost ridicate; - prima instanță, încălcînd principiul obiectivității și nepărtinirii, a reținut ca circumstanță agravantă starea de ebrietate, fără a fi prezente la dosar acte de constatare a stării de ebrietate și naturii ei, iar instanța de apel a lăsat fără examinare această chestiune, menționînd că circumstanțe atenuante nu au fost stabilite.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temeiuri de casare a hotărîrilor judecătorești pct.6) și 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, considerînd că fapta imputată inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii de huliganism, solicitînd să fie achitat.

Colegiul penal reține că, instanța de fond și de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă, potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția lui V.Borțoi în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Concluziile instanțelor judecătorești contestate sînt corecte și se confirmă prin cumulul de probe administrate, cum sînt declarațiile:

- părții vătămate I. Matei, care a explicat că, la 27.11.2014, inculpatul a venit la poarta lui și a început să-l amenințe cu aplicarea violenței, adresându-i insulte, iar la rugămintea să plece, a aruncat în el cu bucăți de beton pe care le ridica de la pământ;

- martorului L.Assadulina, care a declarat că se afla la domiciliul inculpatului unde împreună cu acesta și N.Matei au consumat băuturi alcoolice, după care inculpatul a ieșit afară, iar în scurt timp au auzit strigătele acestuia. Ulterior, în drum spre casă s-a întâlnit cu partea vătămată, care i-a relatat despre incidentul cu inculpatul;

- martorului S.Ignatenco, care a declarat că la partea vătămată a venit inculpatul, care se afla în stare de ebrietate și striga cu cuvinte necenzurate, amenințându-l pe I.Matei că îl va decapita așa ca nimeni să nu-l găsească, aruncând cu pietre în el în scopul vătămării acestuia;

- martorului N.Matei, care a menționat că este concubina inculpatului și fosta soție a părții vătămate, fiind în ospetie la inculpat împreună cu L.Assadulina au consumat băuturi alcoolice, după care, inculpatul a ieșit afară și în scurt l-a auzit strigând, însă nu a înțeles motivul;

și actele cauzei:

- procesele-verbale de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 02.12.2014; de confruntare între partea vătămată și inculpat, între martorul S.Ignatenco și inculpat din 10.12.2014, între martorul L.Assadulina și inculpat din 17.12.2014, între martorii L.Assadulina și N.Matei, de cercetare la fața locului din 28.11.2014, potrivit căruia din gospodăria părții vătămate au fost ridicate două pietre artificiale din beton și de examinare a pietrelor din 05.12.2014.

Conținutul probelor menționate mai sus, care au fost amplu analizate și obiectiv apreciate de instanțele de fond, confirmă cu certitudine săvârșirea de către inculpatul V.Borțoi a faptei imputate, care întrunește elementele infracțiunii de huliganism, adică atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a acestei infracțiuni, deoarece acesta, fiind în loc public, prin acțiunile sale intenționate a încălcat grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, amenința partea vătămată cu aplicarea violenței, aruncând în direcția acesteia cu pietre de beton, în scopul vătămării integrității corporale.

Concluzia instanțelor de fond privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată, deoarece legislația în vigoare expres prevede că infracțiunea de huliganism în afară de prezența acțiunii principale - încălcarea grosolană a ordinii publice, presupune și prezența unei acțiuni adiacente - acțiune exprimată, alternativ, în: aplicarea violenței sau amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, sau altor persoane care curmă actele huliganice.

În speță, cert s-a constatat că V.Borțoi, pe lângă faptul că a încălcat ordinea publică, a amenințat partea vătămată cu aplicarea violenței, aruncând în direcția acestuia cu pietre din beton, în scopul vătămării integrității lui corporale.

Astfel, din conținutul hotărârilor recurate, rezultă că instanțele de judecată corect au constatat faptele și circumstanțele săvârșirii infracțiunii incriminate inculpatului, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior motivând concluzia de vinovăție prin cumulul de probe administrate în cauză, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de către recurent.

Argumentele recurentului, precum că instanțele de fond eronat au apreciat probele cauzei, nu pot fi reținute, deoarece aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și apel, și nu poate constitui temei pentru recurs. Mai mult, aceste argumente au fost invocate inclusiv în apel, iar instanța de apel, examinându-le în ansamblu, s-a pronunțat detaliat și motivat asupra lor în decizie (f.d.227-235).

Colegiul penal reține că solicitările recurentului privind pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința sa, nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate în cauză, iar nerecunoașterea vinovăției de către el în comiterea infracțiunii imputate, este apreciată de

către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului său la apărare.

Nu pot fi luate în considerație nici argumentele recurentului, precum că instanțele neîntemeiat au reținut în sarcina sa săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, deoarece din declarațiile părții vătămate, a martorilor S.Ignatenco, L.Assadulina și N.Matei cert s-a constatat că dînsul la momentul comiterii faptei se afla în stare în ebrietate. Totodată, se constată că instanța de apel verificînd temeiurile invocate de inculpat în apel, a dat răspuns la toate motivele, inclusiv și referitor la ordonanțele de intentare a dosarului penal, de punere sub învinuire și procesul-verbal de ridicare a pietrelor din gospodăria părții vătămate, pe care instanța de recurs le susține integral.

Astfel, decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

La aplicarea pedepsei instanțele de fond just au ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luînd în considerație circumstanțele comiterii infracțiunii, de gradul prejudiciabil al infracțiunii, de fapta comisă, de voința făptuitorului, de persoana inculpatului, de influența pedepsei asupra corectării vinovatului, precum și de faptul că acesta nu a executat pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Bender din 15.12.2014, aplicîndu-i o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, cu respectarea prevederilor art.61, 75, 76, 77, 84 alin.(4) Cod penal.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpat, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Borțoi Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, în propria lui cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 27 aprilie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu